

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 11C/257/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8114217093
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 03. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Wildeová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2015:8114217093.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Ivetou Wildeovou v právnej veci žalobcu: COFIDIS, a.s., so sídlom Suché mýto 1, Bratislava, IČO: 36816337, zastúpený: Advokátska kancelária Antovzská s.r.o. so sídlom Vlárská 32, Bratislava p r o t i žalovanej: Y. Y., W.. XX.X.XXXX, F. T., Y. XX, za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovanej: Spotrebiteľské združenie OSA, so sídlom Fedinova 9, Bratislava, IČO: 42260086, zastúpenému advokátskou kanceláriou HKP Legal s.r.o. so sídlom Sasinkova 6, Bratislava, o zaplatenie 908,52 Eur a prísl. takto

rozhodol:

Súd žalobu **z a m i e t a**.

Žalobca je **p o v i n n ý** nahradiť vedľajšiemu účastníkovi trovy konania vo výške 143,62 Eur na účet jeho právneho zástupcu, v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Ostatní účastníci **n e m a j ú** nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca žalobou zo dňa 16.6.2014 sa domáhal zaplatenia sumy 908,52 Eur, pozostávajúcej z istiny úveru vo výške 833,59 eur a úroky za poskytnutie úveru vo výške 74,93 eur. Nárok uplatnil zo zmluvy o revolvingovom úvere zo dňa 6.2.2008.

Žalovaná sa doposiaľ k žalobe nevyjadrila, aj keď táto bola doručená aj s prílohami a uznesením v zmysle § 114 O.s.p. ešte dňa 20.8.2014.

Vedľajší účastník so žalobou nesúhlasil, zdôraznil spotrebiteľský charakter zmluvy a vyslovil názor o chýbajúcich obligatórnych náležitostiach zmluvy, ktoré sú uvedené v § 4 ods. 2 písm. g/, h/, i/, j/, k/ zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, čo spôsobuje bez poplatkovosť a bezúročnosť úveru. Keďže žalovaná zaplatila sumu prevyšujúcu reálne poskytnutú istinu, nárok je nedôvodný.

Súd vykonal dokazovanie písomným vyjadrením vedľajšieho účastníka, zmluvnou o revolvingovom úvere č. XXXXXXXX, všeobecnými obchodnými podmienkami, sadzobníkom poplatkov, výpisom z účtu žalovanej, odstúpením od zmluvy zo dňa 11.4.2013 a zistil tento skutkový stav:

Dňa 6.2.2008 bola uzavretá písomná zmluva o revolvingovom úvere medzi účastníkmi s úverovým limitom 20.000 Sk. V zmluve nie sú uvedené žiadne ďalšie údaje ohľadom poskytnutého úveru a jeho splácania. Vo VOP, ktoré sú rozsiahle a písané drobným písmom, je 12 bodov s množstvom ďalších podbodov a ani v nich nie sú konkrétne údaje o úvere. Úročenie je upravené v bode 5 tak, že úver je úročený a úrok je upravený v sadzobníku poplatkov. Splácanie úveru obsahuje bod 4, v ňom sa však

uvádza len povinnosť klienta splácať minimálnu splátku, ktorá však nie je konkretizovaná. Zmluvu je možné ukončiť podľa bodu 8 výpovedňou, odstúpením od zmluvy alebo iným spôsobom podľa VOP.

Z pripojeného sadzobníka poplatkov vyplýva, že mesačná úroková sadzba bola stanovená vo výške 2,14 %.

Žalovaná prečerpala z daného úverového vzťahu 1.507,82 eur a z výpisu jej účtu vyplýva, že celkovo uhradila 2.317,51 eur. Tieto údaje uviedol sám žalobca vo vyjadrení zo dňa 30.1.2015 (č.l. 51).

Listom zo dňa 4.11.2013 žalobca v súlade s VOP od úverovej zmluvy odstúpil (č.l. 20).

Právny vzťah medzi účastníkmi je potrebné posúdiť podľa zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy (v danom prípade v znení účinnom od 1.1.2008 do 31.3.2008).

Podľa § 2 písm. a/ citovaného zákona spotrebiteľským úverom sa rozumie dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky, úveru alebo v inej právnej forme.

Podľa § 2 písm. b/ citovaného zákona zmluvou o spotrebiteľskom úvere sa rozumie zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom.

Podľa § 3 ods. 1 citovaného zákona veriteľom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania.

Podľa § 3 ods. 2 citovaného zákona spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

Podľa § 4 ods. 1 citovaného zákona zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, inak je neplatná, pričom spotrebiteľ dostane jedno vyhotovenie zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

Obligatórne náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere sú vymenované v § 4 ods. 2 citovaného zákona. Medzi nimi pod písm. g/ je uvedená konečná splatnosť spotrebiteľského úveru

h/ ročná úroková sadzba

i/ výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov

j/ ročná percentuálna miera nákladov a celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere

k/ priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platná k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere zverejnená podľa § 7 a/ ods. 2.

V prípade spotrebiteľského úveru je potrebné si uvedomiť, že zákonodarca v snahe zabezpečiť ochranu spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany pri uzatváraní zmluvy s profesionálom stanovil striktné povinné náležitosti zmluvy a pokiaľ ich dodávateľ nerešpektuje, musí znášať dôsledky s tým spojené.

Podľa § 4 ods. 3 zákona č. 258/2001 Z.z. pri nesplnení podmienok podľa ods. 2 je zmluva o spotrebiteľskom úvere platná, ak bol spotrebiteľovi na jej základe

a/ poskytnutý spotrebiteľský úver a spotrebiteľ ho začal čerpať alebo

b/ dodaný tovar alebo poskytnutá služba.

Ak však zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa ods. 2 písm. a/. b/, d/ až j/ a k/, l/ poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

V prípade revolvingového úveru je pravdou, že jeho podstatou je opakovanie úveru a preto môže byť diskutabilné či pri revolvingovom úvere sa dá objektívne uviesť jeho konečná splatnosť, keďže nie je známe, či klient bude mať záujem o opakovanie úveru. Ďalšie vymenované povinné náležitosti (v danom prípade okrem priemernej hodnoty RPMN) však musia byť obsiahnuté aj v zmluve o revolvingovom úvere. Chýba uvedenie ročnej úrokovej sadzby, ktorá je dôležitým údajom pre spotrebiteľa a podľa súdu

nepostačuje, ak je uvedená len v sadzobníku poplatkov. Sadzobník poplatkov nie je zmluva a zákon jasne uvádza, že konkrétne obligatórne náležitosti musia byť uvedené v zmluve. Navyše v sadzobníku je uvedená len mesačná (a nie ročná ako to požaduje zákon) úroková sadzba.

Podľa § 4 ods. 2 písm. i/ zákona č. 258/2001 Z.z. v zmluve musí byť uvedená výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Znamená to, že v zmluve musia byť tieto splátky rozlíšené a teda nepostačuje ak je uvedená len suma predstavujúca súčet splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Uvedený právny záver o nutnosti rozlíšenia spomínaných splátok vyplýva napr. z rozsudku Krajského súdu v Trnave 9Co 401/2012 zo dňa 6.8.2013.

Podľa názoru súdu aj pri revolvingovom úvere a to vychádzajúc z jeho vstupných údajov a výšky úverového limitu možno určiť RPMN. RPMN pritom je najdôležitejší údaj pre spotrebiteľa, pre jeho rozhodnutie o výhodnosti či nevýhodnosti úveru, keďže zahŕňa všetky náklady spojené s úverom, ktoré musí zaplatiť. Všetky vyššie uvedené náležitosti v zmluve chýbajú, čo spôsobuje dôsledok upravený v § 4 ods. 3 citovaného zákona.

K tvrdeniu vedľajšieho účastníka o chýbajúcej priemernej hodnote RPMN súd uvádza, že prvýkrát ministerstvo financií zverejnilo priemernú hodnotu RPMN až dňa 29.4.2008 a s poukazom na § 8aa ods. 1 zákona č. 258/2001 zmluva prvýkrát musí obsahovať priemerné RPMN do dvoch mesiacov po jej zverejnení. Preto prvýkrát bola povinnosť uviesť priemerné RPMN v zmluvách až od 29.6.2008.

Súd sa však v danom prípade zaoberal aj posúdením odstúpenia od zmluvy zo strany žalobcu, keďže tento spôsob ukončenia zmluvného vzťahu bol upravený vo VOP popri výpovedi zmluvy. Malo by byť bez pochyb, že úverová zmluva uzavretá medzi účastníkmi je spotrebiteľskou zmluvou podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) v znení účinnom od 1.1.2008. Podľa citovaného ustanovenia totiž spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 54 ods. 1 OZ zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

Spotrebiteľské zmluvy a ich právny režim je upravený aj v § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa opäť v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy (v danom prípade od 1.7.2007).

Podľa § 3 ods. 3 ods. zákona č. 250/2007 Z.z. každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách, ktorými sú zmluvy uzavreté podľa Občianskeho zákonníka alebo Obchodného zákonníka, ako aj všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzatvárajú vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje; aj na spotrebiteľské zmluvy, ktoré neboli uzavreté podľa Občianskeho zákonníka, sa primerane použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka.

Spotrebiteľské zmluvy (čo sú aj zmluvy uzavreté podľa Obchodného zákonníka) sú teda upravené v rámci Občianskeho zákonníka, ako spotrebiteľské zmluvy a preto majú občianskoprávny charakter. Spotrebiteľský úver je jeden z najfrekvencovanejších občianskoprávných vzťahov, keďže ide vzťah medzi obchodníkom a spotrebiteľom, ktorý berie úver na spotrebu. Je náležité a plne v súlade s princípom ochrany spotrebiteľa, že v prípade dvojakej právnej úpravy rovnakých inštitútov (napr. premlčanie alebo odstúpenie od zmluvy) sa na spotrebiteľské vzťahy aplikuje občianske právo a nie podnikateľské právo (napr. rozsudok najvyššieho súdu SR 5MCdo 20/2009). Je potrebné vychádzať aj z toho, že zmluvu a VOP koncipoval len žalobca, ktorý sa sám rozhodol pre dostúpenie zmluvy, aj keď mohol využiť iný inštitút a to výpoveď zmluvy.

Vychádzajúc z občianskoprávného charakteru spotrebiteľskej zmluvy a skutočnosti, že úprava odstúpenia od zmluvy podľa Občianskeho zákonníka je pre spotrebiteľa výhodnejšia ako úprava v Obchodnom zákonníku je potrebné aplikovať § 54 ods. 1 OZ a použiť pre tento inštitút § 48 OZ.

Podľa § 48 ods. 1 OZ od zmluvy môže účastník odstúpiť len ak je to v tomto alebo v inom zákone ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté.

Podľa § 48 ods. 2 OZ odstúpením zmluvy sa zmluva od začiatku zrušuje, ak nie je právnym predpisom ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté inak.

Súd dodáva, že aplikácia Občianskeho zákonníka v spotrebiteľských zmluvách napokon je zrejmá aj z už citovaného ustanovenia § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a napokon akékoľvek pochybnosti v tomto smere zákonodarca odstránil novelou Občianskeho zákonníka a to zákonom č. 102/2014 účinnou od 1.5.2014, ktorý k § 52 ods. 2 pripojil túto vetu: „na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva“.

Podľa § 48 ods. 2 OZ sa pri odstúpení od zmluvy zmluva ruší od začiatku (ex tunc) a preto vzťah z nej je potrebné vyporiadať podľa § 457 OZ, podľa ktorého ak je zmluva neplatná alebo ak bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal.

Žalovaná by žalobcovi mala vrátiť len sumu, ktorú reálne z úveru čerpala t.j. 1507,82 Eur a keďže žalobcovi uhradila viac (2.317,51 eur) nárok žalobcu je nedôvodný. Totožný právny záver o účinkoch odstúpenia od zmluvy toho istého žalobcu vyplýva aj z rozsudku Krajského súdu v Prešove 1Co 154/2014 zo dňa 8.10.2014.

Náhradu trov konania si v danom prípade uplatnil len žalobca a vedľajší účastník. Vychádzajúc zo zásady úspechu v konaní v zmysle § 142 ods. 1 O.s.p. súd náhradu trov konania priznal len úspešnému vedľajšiemu účastníkovi. Táto náhrada predstavuje trovy právneho zastúpenia za dva úkony právnej služby a to prevzatie a príprava zastúpenia a podanie písomného vyjadrenia zo dňa 10.2.2015. Tarifná odmena podľa § 10 ods. 1 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. činí 51,45 eur a pripočítaný bol aj režijný paušál 2 x 8,39 eur podľa § 16 ods. 3 vyhlášky a napokon 20% DPH (20% zo sumy 119,68 Eur je 23,94 Eur), takže úhrnne priznaná náhrada trov predstavuje sumu 143,62 Eur.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 205 ods. 3 O.s.p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Podľa § 251 ods. 1 O.s.p., ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.